

Datum
2024-08-27Diarienummer
Af-2024/0053 0180Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.seKopia till
joel.billinger@regeringskansliet.se

Arbetsförmedlingens remissvar över Ds 2024:8 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner (A2024/00714)

Arbetsförmedlingen instämmer i förslagen i promemorian men har några synpunkter som avser tillämpningen, konsekvenser för utrymmet att fatta beslut om sanktioner och beräkning av kostnader.

Resonemang som ger stöd för tillämpningen saknas (avsnitt 4.2)

Myndigheten saknar ett utvecklat resonemang om de uppgifter som omfattas av uppgiftsskyldigheten. Myndigheten hänvisar till den av riksdagen nyligen antagna propositionen En ny lag om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet (prop. 2023/24:85), där uppgiftsskyldigheten utformats på motsvarande sätt. I propositionens författningskommentar förs resonemang om när uppgifter ska lämnas på begäran men även på eget initiativ. Det förs inget motsvarande resonemang i promemorian. Det är något som Arbetsförmedlingen efterfrågar och anser behöver kompletteras i kommande proposition, för att underlätta tillämpningen av bestämmelserna. Detta i synnerhet då förslagen i promemorian inte omfattar föreskriftsrätt vilket Arbetsförmedlingen och Skolverket föreslog i slutredovisning av regeringsuppdraget Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner för att underlätta övergångar till studier i kommunal vuxenutbildning (Af-2021/0016 1565).

Datum
2024-08-27

Konsekvenser för möjligheten att fatta beslut om sanktioner (avsnitt 4.3)

Arbetsförmedlingen anser att förslagen kan komma att ge positiva effekter på myndighetens kontrolluppdrag. Myndigheten identifierar emellertid ett antal omständigheter som innebär att den av regeringen uttryckta förväntade effekten specifikt avseende sanktioner endast delvis kommer uppnås. Arbetsförmedlingen vill tydliggöra dessa.

Förslagen i promemorian omfattar endast kommunal vuxenutbildning medan Arbetsförmedlingen inte anvisar arbetssökande att söka till en utbildningsanordnare, utan till en viss utbildningsnivå. För att gå vidare med utredning om eventuell sanktion i en individs ärende kommer Arbetsförmedlingen, utöver uppgifter som erhålls genom ett automatiserat informationsutbyte, behöva uppgifter om huruvida arbetssökande har ansökt om utbildning hos annan utbildningsanordnare. Dessa uppgifter kommer även fortsättningsvis behöva efterfrågas från den arbetssökande själv.

Avseende myndighetens kontrollarbete kopplat till de arbetssökande som anvisas att söka utbildning hos kommun eller folkhögskola har både Riksrevisionen¹ och Arbetsförmedlingen^{2,3} påtalat att det finns flertalet naturliga orsaker till att ett ärende inte går vidare till sanktion.

Vidare är ansvarsfördelningen mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan delvis felaktigt återgiven i promemorian. Med givna beskrivningar förefaller Arbetsförmedlingen ha ett mer vittgående ansvar avseende arbetssökandes ersättning än vad som är fallet. Det är Försäkringskassan som har ansvaret för att utreda och besluta om rätten till ersättning och verkställa beslut om sanktion. Det kan finnas omständigheter avseende individers ärenden som leder till att Försäkringskassan inte verkställer Arbetsförmedlingens beslut om sanktion.

Beräkning av kostnader (avsnitt 8.5)

Arbetsförmedlingens kostnadsberäkningar i slutredovisning Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner för att underlätta övergångar till studier i kommunal vuxenutbildning (Af-2021/0016 1565) utgick från ett automatiserat utbyte av vissa, på förhand beslutade, uppgifter som redan finns tillgängliga och strukturerade. Promemorians förslag innebär en bred uppgiftsskyldighet för Arbetsförmedlingen gentemot kommunerna när uppgiften behövs

¹ Kortutbildade arbetssökandes övergång till reguljär utbildning – uppdrag, verksamhet och styrning (RiR 2024:3).

² Svar på begäran om synpunkter på Riksrevisionens granskningsrapport Kortutbildade arbetssökandes övergång till reguljär utbildning – uppdrag, verksamhet och styrning (RiR 2024:3) (Af-2024/0035 2998).

³ Arbetsförmedlingens årsredovisning 2022 (Af-2022/0111 2738).

Datum
2024-08-27

inom kommunal vuxenutbildning. Det kommer innebära ett gemensamt arbete mellan Arbetsförmedlingen och relevanta samverkanspartner för att överenskomma vilka uppgifter som ska inkluderas i utvecklingen av ett digitalt informationsutbyte. Förslagen om uppgiftsskyldighet lämnar dock utrymme för kommuner att begära ut uppgifter utöver de överenskomna. Givet att kommunerna nyttjar denna möjlighet så kommer kostnaderna bli högre än tidigare framfört på grund av handläggning hos Arbetsförmedlingen. Exempelvis beskrivs det i avsnitt 4.2 behov av uppgifter kopplat till språkkunskaper, hälsa och vissa bedömningar av behov.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Hemström Hemmingsson

Sara Nilsson

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av de kvalificerade handläggarna Anna Maria Forsberg och Sara Nilsson.

I den slutliga handläggningen av ärendet har verksamhetsområdesdirektören Tove Elvelid, VO Lokal Arbetsmarknad samt avdelningschef Petra Lindstedt, enhetschef Emil Johansson och sektionschef Hanna Doverhjem, Arbetsmarknadsavdelningen, deltagit. Ärendet har behandlats på GD-föredragning den 27 augusti 2024.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.